

Da Forslagene ikke optoges af Noget, vare de saaledes bortfaldne.

Det Uffnit, der først sattes under Forhandling, dannedes af §§ 3 og 4 med de dertil tilfældige Ændringsforslag.

Tillisch: Igaar blev der af en æret Folkethingsmand ytret det Ønske, at samtlige Ændringsforslag skulde tages tilbage eller forkastes, for at nærværende Lovforslag ikke skulde blive udsat for ikke at blive ophøiet til Lov i denne Session, hvis deri skulde blive foretaget nogen Forandring. Denne Betragtningssmaaade er jo fuldkommen berettiget for deres Vedkommende, som antage, at det foreliggende Lovudkast er af et saadant Indhold, at de Mangler, der mulig kunde være ved det, ikke vare af den Betydning, at de kunde komme i Betragtning imod de Ulemper, som vilde følge af, at Loven blev udsat i eet Aar. Jeg er ikke af den Mening. Jeg mener tværtimod, at dersom det foreliggende Lovforslag udkom, som det nu foreligger, vilde det medføre saadanne Ulemper, at en Udsættelse af et Aar derimod aldeles ikke kan komme i Betragtning. Dette mener jeg vil være fuldkommen tilstrækkeligt til at retfærdiggjøre saavel, at jeg har stillet Ændringsforslag, som at jeg fremdeles maa fastholde dem og altsaa ikke kan frasølge dem. Vi maa nemlig erindre, at Hensigten med dette Lovforslag maa være at sikre en saadan Afbenyttelse af Landets Tørvemoser, som vil stemme med det Almindeliges Vel. Jeg antager ikke, at det vil blive Tilfældet ved Udskifning af alle Tørvemoser, tværtimod mener jeg, at der kan være mange Tørvemoser, hvor det vil være høist tvivlsomt, om det vil være hensigtsmæssigt at udskifte dem, med Hensyn til hvilke jeg meget mere antager, at de paa den for alle Vedkommende fordeeltigste Maaade ville kunne drives i Fællesskab; det vil naturligvis sige under den Forudsætning, at de benyttes efter en hensigtsmæssig og oekonomisk Plan. Der kunde derfor forsaavidt snarere være Spørgsmaal, om det ikke skulde være rigtigere ved Siden af, i visse Tilfælde at aabne Afgang til at udskifte Tørvemoser, med Hensyn til andre Tørvemoser at tage saadanne Forholdsregler, som kunde

sikre, at de virkelig bleve behandlede efter en hensigtsmæssig og oekonomisk Plan. Jeg indseer imidlertid meget vel, at det vil være vanskeligt og forbundet med endel Omstændigheder at tage og bringe til Udførelse saadanne Bestemmelser. Jeg har derfor heller ikke tilladt mig at gjøre noget Forsøg paa at foreslaae saadanne Bestemmelser; men jeg mener, naar man vil paabyde en Udskifning, hvis Nytte i mange Henseender maa ansees at være tvivlsom, og man, for at opnaae dette Blemed, ikke alene vil give den enkelte Lodsseier Ret til at forbre en Udskifning af Tørvemoser, som mulig kunde være til Fordeel for ham, men til Gæde for de øvrige Lodsseiere, men ogsaa give ham Ret til at forbre, hvad han nu aldeles ingen Ret har til, nemlig at faae Tørvjord udlagt for Græsning eller Græsning for Tørvjord, eller man endogsa vil betage en Lodsseier den Ret, som han efter den nugældende Lovgivning uretlig har til at forsyne en Lod af en saadan Tørvemose, som han faaer særlig udlagt, med Bygninger til Beboelse, en Rettighed, der i mange Tilfælde kan være af den allerførste Interesse for ham, saa mener jeg, at man dog idetmindste bør indrette Sagen saaledes, at man, forsaavidt Omstændighederne tillade det, sørger for, at de Bestemmelser, man giver, ikke misbruges af den Enkelte, og at de kun komme til Anvendelse, hvor det Formaal, som Lovforslaget maa have, nemlig en hensigtsmæssig Benyttelse af Landets Tørvemoser, virkelig kan naaes. Det antager jeg ikke, at man har taget ved det nærværende Lovforslags § 3, som ubetinget giver enhver Lodsseier i enhver nok saa lille Tørvemose Ret til at forbre, at hans Andeel blive udlagt særskilt. Jeg antager, at det med Hensyn til mange Tørvemoser, ikke alene med Hensyn til deres Størrelse, men ogsaa med Hensyn til de øvrige stedlige Forhold, vil være tvivlsomt, hvorvidt en Udskifning af en saadan Tørvemose kan ansees hensigtsmæssig. Jeg mener, at det ofte vil være meget usikkert, om Forholdene ere saadanne, at der ved en Udskifning kan tages det tilbørlige Hensyn til, at alle Lodsseiere faae den fornødne Læggeplads til Tørvene, at den fornødne Afgang til Vandets Afbenyttelse under Tilvirkningen af Tørvene kan blive Bekvem for